

Warszawa, dnia 30 marca 2018 r.

Bilans płatniczy Polski w IV kwartale 2017 r.

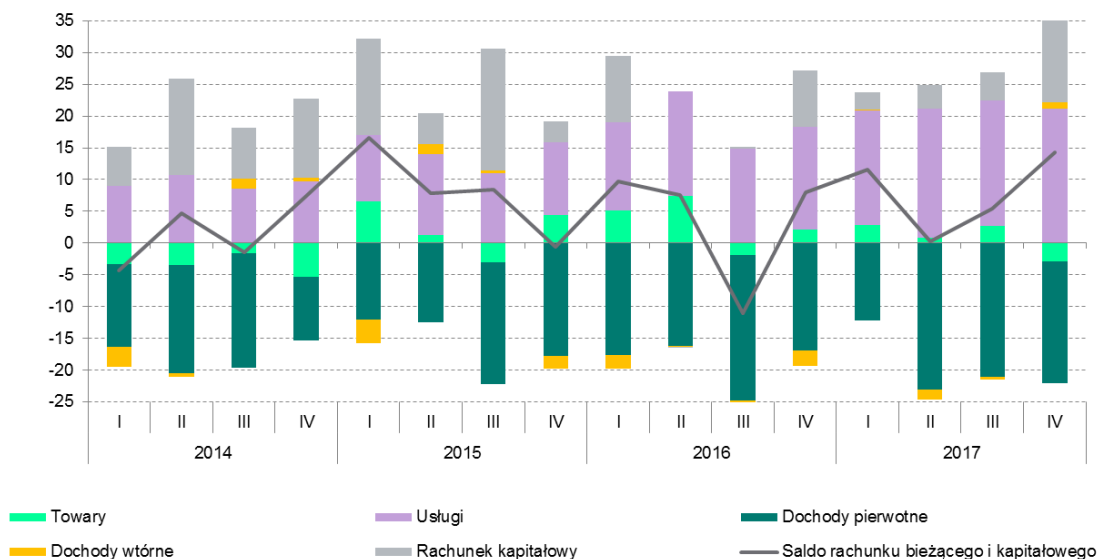
Kwartalny bilans płatniczy został sporządzony przy wykorzystaniu danych miesięcznych i kwartalnych przekazanych przez polskie podmioty uczestniczące w obrotach z zagranicą, danych statystyki publicznej oraz informacji uzyskanych ze źródeł administracyjnych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

Łączna wartość salda rachunku bieżącego i kapitałowego w IV kwartale 2017 r. była dodatnia i wyniosła 14,3 mld PLN. Relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB, w omawianym kwartale, wyniosła 2,5%.

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego - w mld PLN

Dodatnie saldo rachunku bieżącego wyniosło 0,1 mld PLN i w stosunku do analogicznego okresu 2016 r. poprawiło się o 1,1 mld PLN. Na poziom tego salda wpłynęły dodatnie salda usług (21,1 mld PLN) i dochodów wtórnych (1,1 mld PLN) oraz ujemne salda dochodów pierwotnych (19,3 mld PLN) i obrotów towarowych (2,8 mld PLN). Relacja salda rachunku bieżącego do PKB była dodatnia i wyniosła 0,02%.

W IV kwartale 2017 r., w porównaniu z analogicznym kwartałem 2016 r., odnotowano zmianę salda rachunku bieżącego z ujemnego na dodatnie. Niewielka nadwyżka w rachunku bieżącym wynikała przede wszystkim z poprawy salda usług (o 4,8 mld PLN) oraz salda dochodów wtórnych (o 3,6 mld PLN). Natomiast w przeciwnym kierunku działało zwiększenie się ujemnego salda dochodów pierwotnych (o 2,4 mld PLN) oraz pogorszenie się salda obrotów towarowych (o 4,9 mld PLN).

Dodatnie saldo rachunku kapitałowego ukształtowało się na poziomie 14,2 mld PLN. Poprawa tego salda, w stosunku do zarejestrowanego w analogicznym kwartale 2016 r., wynika z większego napływu środków z funduszy strukturalnych UE. W IV kwartale 2017 r. napływ ten wyniósł 14,6 mld PLN i w porównaniu do IV kwartału 2016 r. był wyższy o 4,5 mld PLN.

Obroty towarowe

Wartość wyeksportowanych towarów została oszacowana na poziomie 218,7 mld PLN, zaś wartość importu w wysokości 221,5 mld PLN. O wzroście eksportu towarów o 15,9 mld PLN tj. o 7,9% zadecydowała głównie sprzedaż za granicę leków, żywności oraz produktów przemysłu motoryzacyjnego. Przyrost importu o 20,8 mld PLN, tj. o 10,4% w dużej mierze wynikał ze zwiększonej wartości zakupionych paliw i surowców, samochodów osobowych oraz jednostkowych transakcji związanych z zakupem samolotów. Wzrosła również liczba importowanych maszyn i urządzeń dla przemysłu. Deficyt w obrotach towarowych wyniósł 2,8 mld PLN. W analogicznym kwartale 2016 r. saldo obrotów towarowych było dodatnie i wyniosło 2,1 mld PLN.

Międzynarodowy handel usługami

Przychody z tytułu usług świadczonych przez polskie podmioty nierezydentom wyniosły 60,1 mld PLN, a rozchody z tytułu zakupionych usług od nierezydentów 39,0 mld PLN. W porównaniu z IV kwartałem 2016 r. przychody z tego tytułu były wyższe o 6,6 mld PLN, tj. o 12,3%, a rozchody o 1,8 mld PLN, tj. o 4,7%.

W analizowanym kwartale saldo usług było dodatnie i wyniosło 21,1 mld PLN. O jego wysokości zdecydowały dodatnie salda: pozostałych usług w kwocie 9,7 mld PLN (wzrost o 3,0 mld PLN w porównaniu do IV kwartału 2016 r.), usług transportowych w wysokości 7,2 mld PLN (wzrost o 1,2 mld PLN) oraz podróży zagranicznych w wysokości 4,2 mld PLN (wzrost o 0,7 mld PLN).

Dochody pierwotne

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 19,3 mld PLN. O jego wysokości zadecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (16,9 mld PLN), wynagrodzeń pracowników (2,4 mld PLN). Wielkość ujemnego salda dochodów z inwestycji wynikała w głównej mierze z dochodów uzyskanych przez zagranicznych inwestorów

bezpośrednich w wysokości 16,4 mld PLN, które w porównaniu do analogicznego okresu 2016 r. zmniejszyły się o 1,3 mld PLN. Na dochody z inwestycji bezpośrednich złożyły się: reinwestowane zyski w kwocie 9,9 mld PLN, dywidendy w wysokości 3,7 mld PLN oraz naliczone odsetki od instrumentów dłużnych w wysokości 2,8 mld PLN.

Na wartość ujemnego salda dochodów pierwotnych wpłynęły również uzyskane przez nierezydentów dochody z tytułu inwestycji portfelowych w Polsce (w postaci odsetek od dłużnych papierów wartościowych emisji polskich podmiotów oraz wypłaconych dywidend). Wyniosły one 3,5 mld PLN i w porównaniu do analogicznego kwartału 2016 r. były niższe o 6,2%.

Dochody nierezydentów z tytułu pozostałych inwestycji osiągnęły wartość 1,9 mld PLN i w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. zmniejszyły się o 3,9%.

Dochody wtórne pozostałych sektorów

Saldo dochodów wtórnych pozostałych sektorów było dodatnie i wyniosło 2,1 mld PLN. Przychody ukształtowały się na poziomie 4,8 mld PLN, w tym 2,9 mld PLN stanowiły przychody z tytułu przekazów zarobków. Rozchody wyniosły 2,7 mld PLN.

Transfery z Unią Europejską

Napływ środków z Unii Europejskiej, ujęty w bilansie płatniczym, wyniósł 18,2 mld PLN. W rachunku bieżącym zanotowano napływ kapitału w kwocie 3,6 mld PLN, z czego w dochodach pierwotnych zarejestrowano 0,8 mld PLN (były to środki pozyskane przede wszystkim w ramach programu Wspólnej Polityki Rolnej) natomiast w dochodach wtórnych 2,8 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego). W transferach kapitałowych napływ wyniósł 14,6 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 8,2 mld PLN oraz Funduszu Spójności w kwocie 6,4 mld PLN). W tym samym okresie Polska wpłaciła 4,5 mld PLN do budżetu Unii Europejskiej z tytułu składek i opłat członkowskich. W wyniku przeprowadzonych transakcji saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 13,7 mld PLN.

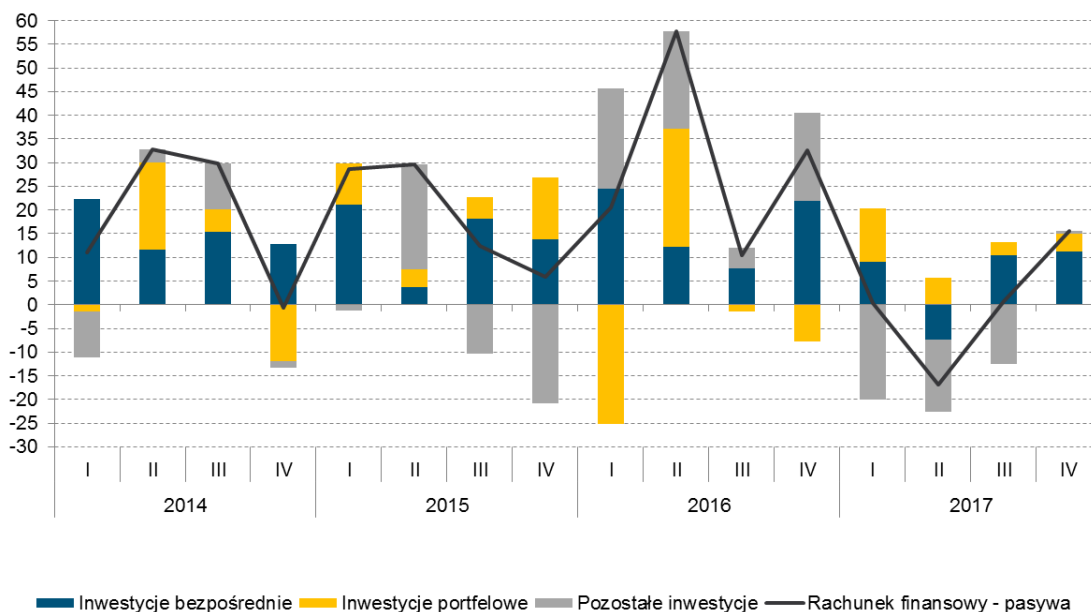
Rachunek finansowy (aktywa netto)

W IV kwartale 2017 r. napływ kapitału z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce (wzrost pasywów) wyniósł 15,6 mld PLN. W tym samym czasie polskie podmioty zwiększyły swoje inwestycje za granicą o 21,9 mld PLN (odpływ kapitału).

Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

O wysokości salda inwestycji nierezydentów w Polsce zdecydował napływ kapitału z tytułu inwestycji bezpośrednich i portfelowych.

Wykres 2. Inwestycje nierezydentów w Polsce – pasywa – w mld PLN

Saldo pasywnych inwestycji bezpośrednich było dodatnie i wyniosło 11,1 mld PLN. Na kwotę tę złożyły się: napływ netto środków zwiększający wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych (5,2 mld PLN), reinwestycje zysków (9,9 mld PLN) oraz odpływ kapitału netto z tytułu instrumentów dłużnych (4,0 mld PLN).

W IV kwartale 2017 r. nierezydenci zainwestowali w polskie papiery wartościowe 3,8 mld PLN, z czego 2,2 mld PLN w papiery udziałowe i 1,6 mld PLN w dłużne papiery wartościowe. Odpływowi kapitału z inwestycji w obligacje emitowane przez Skarb Państwa na krajowy rynek (2,7 mld PLN) towarzyszył napływ kapitału w obligacje emitowane przez banki (4,3 mld PLN).

Saldo pozostałych inwestycji zagranicznych było dodatnie i wyniosło 0,7 mld PLN. O wysokości tego salda zdecydował przede wszystkim wzrost zobowiązań pozostałych sektorów o 5,7 mld PLN głównie z tytułu wykorzystania nowych zagranicznych kredytów finansowych i handlowych) oraz spadek zobowiązań sektora bankowego o 3,7 mld PLN (w głównej mierze były to spłaty kredytów otrzymanych od podmiotów w ramach grup kapitałowych oraz od organizacji międzynarodowych).

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Saldo inwestycji rezydentów za granicą było dodatnie. O jego poziomie zdecydowały przede wszystkim transakcje zarejestrowane w ramach inwestycji bezpośrednich, pozostałych inwestycji oraz oficjalnych aktywów rezerwowych.

Dodatnie saldo aktywnych inwestycji bezpośrednich wyniosło 10,6 mld PLN. Aktywa polskich podmiotów zwiększyły się z tytułu instrumentów dłużnych o 7,3 mld PLN oraz z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych o 3,3 mld PLN.

W tym samym czasie polskie podmioty, głównie fundusze inwestycyjne i emerytalne zmniejszyły swoje aktywa w postaci zagranicznych udziałowych papierów wartościowych o 2,1 mld PLN. Natomiast banki oraz fundusze emerytalne i ubezpieczeniowe zainwestowały w zagraniczne dłużne papiery wartościowe 1,2 mld PLN.

Saldo pozostałych polskich inwestycji za granicą było dodatnie i wyniosło 7,8 mld PLN. Na wysokość salda tej pozycji istotnie wpłynęły transakcje sektora bankowego, którego należności z tytułu rachunków bieżących i depozytów w bankach za granicą oraz z tytułu udzielonych kredytów nierezydentom zwiększyły się o 4,9 mld PLN. Dodatni wpływ na saldo pozostałych polskich inwestycji miały transakcje sektora przedsiębiorstw, którego wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów handlowych oraz z tytułu pozostałych należności wzrosły o 3,5 mld PLN.

W IV kwartale 2017 r. wartość transakcji zarejestrowanych w ramach oficjalnych aktywów rezerwowych wyniosła 5,5 mld PLN. Były to przede wszystkim transakcje własne oraz zrealizowane na zlecenie klientów NBP – w szczególności Komisji Europejskiej i Ministerstwa Finansów.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za luty 2018 r. zostaną opublikowane 13 kwietnia 2018 r.

Dane bilansu płatniczego za I kwartał 2018 r. zostaną opublikowane 29 czerwca 2018 r.

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego, począwszy od danych za styczeń 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_m.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od I kwartału 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q_PLN.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Opis bilansu płatniczego za III kwartał 2017 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/Publikacje/Bilans_platniczy/bilans_platniczy2017_3.pdf

Załącznik 1

Bilans płatniczy*

w mln PLN

	2016	2017		IV kw 17 - III kw 17		IV kw 17 - IV kw 16	
	IV kw	III kw	IV kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	-963	1 009	91	-918		1 054	
Saldo obrotów towarowych	2 067	2 697	-2 846	-5 543		-4 913	
Eksport	202 741	207 977	218 665	10 688	105,1%	15 924	107,9%
Import	200 674	205 280	221 511	16 231	107,9%	20 837	110,4%
Saldo usług	16 267	19 762	21 089	1 327		4 822	
Przychody	53 511	57 920	60 095	2 175	103,8%	6 584	112,3%
Rozchody	37 244	38 158	39 006	848	102,2%	1 762	104,7%
Saldo dochodów pierwotnych	-16 841	-21 078	-19 284	1 794		-2 443	
Przychody	11 557	10 129	9 036	-1 093	89,2%	-2 521	78,2%
Rozchody	28 398	31 207	28 320	-2 887	90,7%	-78	99,7%
Saldo dochodów wtórnych	-2 456	-372	1 132	1 504		3 588	
Przychody	6 524	6 211	8 437	2 226	135,8%	1 913	129,3%
Rozchody	8 980	6 583	7 305	722	111,0%	-1 675	81,3%
Rachunek kapitałowy	8 899	4 430	14 182	9 752		5 283	
Przychody	10 253	4 747	14 896	10 149	313,8%	4 643	145,3%
Rozchody	1 354	317	714	397	225,2%	-640	52,7%
Rachunek finansowy	871	-1 439	6 220	7 659		5 349	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	28 467	910	10 652	9 742		-17 815	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	20 007	1 621	3 320	1 699		-16 687	
Instrumenty dłużne	8 460	-711	7 332	8 043		-1 128	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	21 943	10 396	11 136	740		-10 807	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	14 861	9 774	15 140	5 366		279	
Instrumenty dłużne	7 082	622	-4 004	-4 626		-11 086	
Inwestycje portfelowe - aktywa	-25 404	1 757	-926	-2 683		24 478	
Udziałowe papiery wartościowe	-22 849	1 734	-2 104	-3 838		20 745	
Dłużne papiery wartościowe	-2 555	23	1 178	1 155		3 733	
Inwestycje portfelowe - pasywa	-7 833	2 756	3 764	1 008		11 597	
Udziałowe papiery wartościowe	-11 089	2 059	2 207	148		13 296	
Dłużne papiery wartościowe	3 256	697	1 557	860		-1 699	
Pozostałe inwestycje - aktywa	3 451	5 708	7 779	2 071		4 328	
NBP	995	548	-545	-1 093		-1 540	
Sektor rządowy	144	71	-133	-204		-277	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	2 691	1 249	4 945	3 696		2 254	
Pozostałe sektory	-379	3 840	3 512	-328		3 891	
Pozostałe inwestycje - pasywa	18 494	-12 495	706	13 201		-17 788	
NBP	14 408	-9 498	-600	8 898		-15 008	
Sektor rządowy	3 599	-688	-708	-20		-4 307	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-1 449	-6 184	-3 732	2 452		-2 283	
Pozostałe sektory	1 936	3 875	5 746	1 871		3 810	
Pochodne instrumenty finansowe	759	-501	-1 143	-642		-1 902	
Oficjalne aktywa rezerwowe	26 202	-8 656	5 464	14 120		-20 738	
Saldo błędów i opuszczeń	-7 065	-6 878	-8 053	-1 175		-988	

* Dane wstępne

Załącznik 2

Bilans płatniczy*

w mln EUR

	2016	2017		IV kw 17 - III kw 17		IV kw 17 - IV kw 16	
	IV kw	III kw	IV kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	-221	243	23	-220		244	
Saldo obrotów towarowych	472	634	-672	-1 306		-1 144	
Eksport	46 325	48 850	51 662	2 812	105,8%	5 337	111,5%
Import	45 853	48 216	52 334	4 118	108,5%	6 481	114,1%
Saldo usług	3 716	4 645	4 982	337		1 266	
Przychody	12 226	13 605	14 197	592	104,4%	1 971	116,1%
Rozchody	8 510	8 960	9 215	255	102,8%	705	108,3%
Saldo dochodów pierwotnych	-3 847	-4 949	-4 556	393		-709	
Przychody	2 642	2 382	2 135	-247	89,6%	-507	80,8%
Rozchody	6 489	7 331	6 691	-640	91,3%	202	103,1%
Saldo dochodów wtórnych	-562	-87	269	356		831	
Przychody	1 490	1 459	1 994	535	136,7%	504	133,8%
Rozchody	2 052	1 546	1 725	179	111,6%	-327	84,1%
Rachunek kapitałowy	2 034	1 041	3 350	2 309		1 316	
Przychody	2 343	1 115	3 519	2 404	315,6%	1 176	150,2%
Rozchody	309	74	169	95	228,4%	-140	54,7%
Rachunek finansowy	192	-341	1 465	1 806		1 273	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	6 503	214	2 517	2 303		-3 986	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	4 570	381	785	404		-3 785	
Instrumenty dłużne	1 933	-167	1 732	1 899		-201	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	5 014	2 444	2 633	189		-2 381	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	3 396	2 297	3 578	1 281		182	
Instrumenty dłużne	1 618	147	-945	-1 092		-2 563	
Inwestycje portfelowe - aktywa	-5 805	413	-218	-631		5 587	
Udziałowe papiery wartościowe	-5 221	407	-497	-904		4 724	
Dłużne papiery wartościowe	-584	6	279	273		863	
Inwestycje portfelowe - pasywa	-1 790	648	890	242		2 680	
Udziałowe papiery wartościowe	-2 534	484	522	38		3 056	
Dłużne papiery wartościowe	744	164	368	204		-376	
Pozostałe inwestycje - aktywa	784	1 338	1 836	498		1 052	
NBP	227	129	-129	-258		-356	
Sektor rządowy	32	16	-32	-48		-64	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	614	293	1 168	875		554	
Pozostałe sektory	-89	900	829	-71		918	
Pozostałe inwestycje - pasywa	4 227	-2 936	168	3 104		-4 059	
NBP	3 292	-2 231	-142	2 089		-3 434	
Sektor rządowy	823	-162	-167	-5		-990	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-331	-1 453	-882	571		-551	
Pozostałe sektory	443	910	1 359	449		916	
Pochodne instrumenty finansowe	174	-118	-270	-152		-444	
Oficjalne aktywa rezerwowe	5 987	-2 032	1 291	3 323		-4 696	
Saldo błędów i opuszczeń	-1 621	-1 625	-1 908	-283		-287	

* Dane wstępne